

פרשיות ויקהל פקודי: האם הפרשיות אינן מיותרות?!

1. **פסחים כב:** שמעון העמסוני היה דורש כל 'אתים' שבתורה, כיון שהגיע ל'את ה' אלהיך תירא' פירש. אמרו לו תלמידיו, כל אתים שדרשת מה תהא עליהן? אמר: כשם שקבלתי שכר על הדרישה כך אני מקבל שכר על הפרישה. עד שבא ר"ע ודרש: את ה' אלהיך תירא - לרבות תלמידי חכמים.

אברבנאל פרשת ויקהל ופרשת פקודי: הנה תמצא שזכרה התורה **חמש פעמים!**, פעם בכלל ופעם בפרט, מלאכת המשכן וכליו. והדבר הקשה ביותר בפרשת ויקהל, שבתחילת הפרשה מורה משה לישראל "כל חכם לב בכם יבואו ויעשו ... את המשכן ואת אוהלו וגו'" ומזכיר כל הדברים שציווה ה' לעשותם, ואחר כך חוזר ומזכיר העשייה בפועל של כל דבר בפני עצמו ... והרי הוא כפל ומותר ברור? מה הצורך בכל הפרשיות מהדברים שנעשו, **שכבר נזכרו בסדר זה למעלה כמה פעמים?**

משנה חגיגה א,ח: הלכות שבת, חגיגה ומעילה, הם כהררים התלויים בשערה, שהן **מקרא מועט והלכות מרובות**. **ברטנורא:** הלכות התלויות ברמז, במקרא מועט, כהר התלוי בשערות הראש.

2. **ילקוט שמעוני מלכים קפד:** בכ"ה בכסלו נגמרה מלאכת המשכן והיה מקופל עד אחד בניסן והיו ישראל ממלמלים על משה ... שמא דופי אירע בו. אך הקב"ה חשב לערב שמחת המשכן בחודש שנוולד בו יצחק [בליל פסח].

דברי דוד לט"ז: ועצי שיטים - שמא קנו בארצות אחרות, כמו שאמרו (יומא עה,ב) על הפסוק 'וכסית את צאתך', דלא קאי על המן שהיה נבלע באברים, אלא על המאכלים שקנו מתגרי אומות העולם.

רש"י כה,כ: ומאין היו להם במדבר? פירש רבי תנחומא: יעקב אבינו צפה ברוח הקדש שעתידים ישראל לבנות משכן במדבר והביא ארזים למצרים ונטעם, וציווה לבניו ליטלם עימהם כשיצאו ממצרים. **אבן עזרא:** הרי המצרים חשבו כי לזבוח הולכים וישבו ואיך יוציאו קרשים רבים, אורך עשר אמות?

ליקוטי שיחות לא/142: הציווי על נדבת המשכן נאמר בלשון 'קִיחָה' – 'ויקחו לי תרומה ... משמעות הכתובים, שכל הדברים שנמנו בכתוב **כבר היו ברשותם** ולא הייתה חסרה אלא הקיחה מהם... ולכן מתרץ רש"י שיעקב אבינו צפה את בניית המשכן ונטע ארזים וציווה לבניו לטלם עימהם כשיצאו ממצרים. [אבל לשיטת הט"ז, הם נצרכו **לקנות** אותם מתגרים ונמצא **שלא היו זמינים בידם**].

3. **שמות כה,ח:** ועשו לי מקדש ושכנתי **בתוכם** – **פירוש האלשיך:** בתוכו לא נאמר, כי אם **בתוכם**.

ליקוטי שיחות טז/461: רש"י הביא בפרשת חיי שרה את דברי רבי אחא: 'יפה שיחתם של עבדי אבות מתורתם של בנים'. תורתם של בנים הם ההוראות והדינים שציווה הקב"ה לעשות, אולם 'שיחה' היא אינה דינים והוראות, אלא סיפור שמתאר מצב והתרחשות בחיים וכיוצא בזה, כמו סיפור הליכת העבד להביא את רבקה. וזאת המעלה של השיחה, משום שהיא קשורה עם ה"לב", ובכך היא קשורה עם נדבת הלב של בני ישראל, שהביאו בזריזות הכי גדולה את כל החומרים עבור המשכן.

ליקוטי שיחות טז/456: הקמת המשכן החלה מהכנת היריעות שכיסו את הדפנות ורק אחר כך הכינו את הדפנות. ויש לומר כי הדבר קרה משום התמסרות הנשים לטוויית היריעות. נאמר "וכל הנשים אשר **נשא לבן אותנה** טוו את העיזים" ורש"י מפרש: "היא הייתה אומנות יתירה, שמעל גבי העיזים טוו אותם". וכיון שהביאו את העיזים כשהשיער טווי עליהם, מיהרו האומנים לגזוז את השיער ולטוות אותו ליריעות שלמות כדי לשמור על טריות ולחות השיער.

מכאן לימוד והוראה, שכאשר יהודי זוכה בחוש וכישרון מיוחד, עליו לדעת שאין זה רק עבור עצמו, אלא כדי לעשות בו שימוש לכבודו של הקב"ה. כמו עבודת הנשים, שתרמו מכישרונם עבור הקמת המשכן ועל ידי זה הייתה השראת השכינה – ושכנתי בתוכם.

תנא דבי אליהו רבה יח: מפני מה נטמן המשכן עד היום הזה? מפני שעשעוהו הכשרים בנדבת לבם וקשה לפני ה' להפסיד מה שעשו הכשרים בנדבת לבם. ולעתידי, ישרה הקב"ה בתוכו כמידה הראשונה.